

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2017r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Stachurska
Protokolant:	Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 sierpnia 2017r. w Warszawie

sprawy A. L. i (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania A. L. i (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 30 listopada 2016 roku, numer: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyjmuje, że A. L. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 17 sierpnia 2016 roku.

UZASADNIENIE

A. L. w dniu 2 stycznia 2017r. złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie od decyzji z dnia 30 listopada 2016r., nr (...), stwierdzającej, że jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. sp. k. w W. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 17 sierpnia 2016r.

W uzasadnieniu odwołania A. L. wskazała, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego co do tego, że zawarta przez nią umowa o pracę z restauracją (...) miała charakter pozorny. Zdaniem ubezpieczonej, takie stwierdzenie jest nieusprawiedliwione, błędne i niesprawiedliwe, gdyż faktycznie świadczyła pracę. Wskazała, że była zatrudniona w restauracji (...) od dnia 6 listopada 2015r. na podstawie umowy zlecenia, w ramach której wykonywała czynności polegające m.in. na nadzorze personelu, rozliczaniu utargów restauracji, zamawianiu i przyjmowaniu dostaw surowców oraz przeprowadzaniu inwentaryzacji stanowiskowych, magazynów oraz kuchni. Były one realizowane przez 40 godzin tygodniowo. Od dnia 16 sierpnia 2016r. ubezpieczona zawarła z restauracją (...) umowę o pracę, w ramach której miała wykonywać ten sam zakres obowiązków. Na podstawie nowo zawartej umowy świadczyła pracę przez 15 dni, a następnie stała się niezdolna do pracy w związku z ciążą (odwołanie A. L. z dnia 28 grudnia 2016 roku, k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 stycznia 2017r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania A. L., wskazując, że skarżona decyzja jest prawnie i faktycznie uzasadniona.

Uzasadniając swe stanowisko w sprawie organ rentowy wskazał, że w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, iż zatrudnienie ubezpieczonej na podstawie umowy o pracę stanowiło jedynie kontynuację poprzednio łączącej ją z płatnikiem składek umowy zlecenia, która trwała od listopada 2015 roku.

Organ rentowy podkreślił, że wraz ze zmianą podstawy prawnej zatrudnienia uległ zmianie wymiar pracy ubezpieczonej w (...) sp. z o.o. sp. k. z pełnego etatu do 1/2 etatu, podczas gdy zakres obowiązków oraz podstawa wymiaru składek pozostały niezmiennione. Ponadto organ rentowy wskazał, że po odejściu przez ubezpieczoną na zwolnienie lekarskie nie został zatrudniony nowy pracownik, a czynności wykonywane przez nią dotychczas, zostały przejęte przez innych pracowników płatnika składek. W ocenie organu rentowego, wskazane okoliczności oraz nie przedstawienie przez ubezpieczoną i płatnika składek dowodów na faktyczne świadczenie pracy, prowadzą do wniosku, że zgłoszenie A. L. do ubezpieczeń społecznych miało na celu wyłącznie uzyskanie prawa do świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa. Dla potwierdzenia swego stanowiska organ rentowy zacytował wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010r. (II UK 204/09) oraz z dnia 18 października 2005r. (II UK 43/05) i podkreślił, że zawarcie umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia i ustalenie wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy, stanowi powód uznania jej za nieważną jako sprzeczną z zasadami współżycia społecznego (odpowiedź na odwołanie z dnia 24 stycznia 2017r., k. 8-10 a.s.).

W dniu 22 stycznia 2017r. odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 30 listopada 2016r., nr (...), złożył płatnik składek (...) sp. z o.o. sp. k. w W., który wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, że A. L. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 17 sierpnia 2016r.

W uzasadnieniu odwołania odwołująca się pólka w całości podzieliła argumentację ubezpieczonej. Podkreśliła, że skoro A. L. faktycznie świadczyła pracę na podstawie umowy o pracę, to w takim przypadku organ rentowy nie ma prawa decydować o powodach zawarcia umowy o pracę i bezpodstawnie stwierdzić, że została zawarta dla pozorów (odwołanie z dnia 27 grudnia 2016r., k. 2-5 akt sprawy o sygn. VII U 135/17).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 31 stycznia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania (...) sp. z o.o. sp. k. Uzasadniając swe stanowisko powołał tożsame okoliczności i argumenty jak w odpowiedzi na odwołanie A. L. z dnia 24 stycznia 2017r. (odpowiedź na odwołanie z dnia 31 stycznia 2017r., k. 7-9 akt sprawy o sygn. VII U 135/17).

Zarządzeniem z dnia 23 lutego 2017r. sprawy z odwołania (...) sp. z o.o. sp. k. w W. zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia (zarządzenie z dnia 23 lutego 2017 roku, k. 13 akt sprawy o sygn. VII U 135/17).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. L. posiada wykształcenie wyższe. Ukończyła Szkołę (...) na Wydziale Nauk Ekonomicznych, na kierunku finanse i rachunkowość. Aktywność zawodową rozpoczęła w roku 2007. Doświadczenie zawodowe zdobywała m.in. w branży gastronomicznej, pracując na stanowiskach kierowniczych. W okresie od 11 kwietnia 2008r. do 30 czerwca 2009r. pracowała na stanowisku lidera zespołu, a potem na stanowisku kierownika u M. B. w firmie (...) z siedzibą w W.. Następnie od 1 kwietnia 2012r. do 5 listopada 2015r. była zatrudniona na stanowisku kierownika restauracji w (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. (dyplom ukończenia studiów, k. 179 a.s., świadectwa pracy, k. 175-177 a.s. oraz k. 13 – 16 a.r., curriculum vitae, k. 12 a.r., kopia dyplomu, k. 17 a.r., świadectwo dojrzałości, k. 18 a.r., kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie, k. 19 a.r.).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. została zarejestrowana w dniu 28 sierpnia 2015r. przez małżeństwo A. i M. G.. Komplementariuszem ww. spółki jest (...) sp. z o.o., w której prezesem zarządu jest M. G.. Celem założenia spółki było stworzenie marki punktów gastronomicznych. A.

i M. G. prowadzi ponadto (...) sp. z o.o. sp. k., która docelowo miała stać się właścicielem marki (...) oraz majątku całej sieci punktów gastronomicznych. Komplementariuszem (...) sp. z o.o. sp. k. jest (...) Sp. z o.o., a komandytariuszem M. G. (odpis z KRS, k. 45-50 a.s., zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania M. G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.).

W listopadzie 2015 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. otworzyła punkt gastronomiczny – restaurację (...) - w Galerii (...) przy ul. (...) w W.. Osoby pracujące w tej restauracji były zatrudniane na podstawie umów o pracę, które były podpisywane z (...) sp. z o.o. sp. k. Jednocześnie podpisywały umowy zlecenia, które były zawierane z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W.. Opisane zasady zatrudnienia dotyczyły osób zatrudnianych na różnych stanowiskach - kucharzy, pracowników administracyjnych, kierowników itd. W praktyce każdy z pracowników restauracji pracował więc na podstawie dwóch umów, przy czym wypracowywał w sumie czas pracy odpowiadający jednemu etatowi. Pracownicy nie widzieli różnicy pomiędzy pracą świadczoną na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. i na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k., a część z pracowników nie była nawet zorientowana co do istnienia takiego stanu rzeczy (zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania świadka M. N., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 109 - 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka Ł. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka N. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 - 112 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka J. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 112 - 113 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka B. Z., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 113 - 114 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania M. G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.).

W dniu 6 listopada 2015r. – zgodnie z opisanym modelem działania ww. spółek – A. L. zawarła dwie umowy. Jedną była umowa zlecenia, którą podpisała

z (...) sp. z o.o. sp. k. w W.. Na jej podstawie zobowiązała się do wykonywania czynności właściwych dla kierownika zmiany – specjalisty ds. sprzedaży za wynagrodzeniem według stawki godzinowej 8,33 zł brutto, płatnej miesięcznie, z możliwością uzyskania dodatkowego wynagrodzenia w postaci premii uznaniowej. Do obowiązków ubezpieczonej, wynikających ze wskazanej umowy, należało wykonywanie czynności ogólnych: zarządzanie personelem na danej zmianie bez względu na skład osobowy; nadzór nad prawidłowością pracy personelu i realizacją przez personel powierzonych zadań; zlecanie czynności i zadań personelowi; wprowadzanie zamówień surowców do systemu IT i ich wysyłka do dostawców; zamawianie i przyjmowanie dostaw surowców; przeprowadzanie inwentaryzacji stanowiskowych, magazynów, kuchni

i restauracji; raportowanie nieprawidłowości; regularne wypełnianie „Książki Raportów”; rozliczanie utargu według zmian; deponowanie utargu w sejfie w restauracji lub w banku oraz inne prace zlecone związane ze specyfiką restauracji. Ponadto ubezpieczona była zobowiązana do wykonania takich czynności jak: analiza sprzedaży asortymentu; przygotowywanie działań promocyjnych; szkolenia pracowników w profesjonalnej sprzedaży; obsługa Sali; zwiększanie sprzedaży poprzez zamówienia przy stoliku; analiza konkurencji; analiza trendów w zdrowym żywieniu i możliwości tworzenia nowych produktów w ofercie restauracji; optymalizacja oferty handlowej pod względem rotacji; wprowadzanie ofert sezonowych; polityka sprzedaży i ceny oraz działania trademarketingowe (umowa zlecenia z 6 listopada 2015r., k. 126 -127 a.s. oraz k. 138-139 a.s., zakres obowiązków, k. 128 i k. 140 a.s., regulamin przyznawania premii uznaniowej, k. 129 a.s., zobowiązanie zleceniobiorcy do zachowania tajemnicy służbowej, k. 130 a.s., listy płac, k. 144 – 173 a.s.).

A. L. w tej samej dacie, w której zawarła umowę zlecenia, podpisała również z (...) sp. z o.o. sp. k. w W. umowę o pracę, na podstawie której miała pracować w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierownika operacyjnego za wynagrodzeniem 2.100,00 zł miesięcznie. Umowa została zawarta na czas określony 5 lat. Zgodnie z podpisanym przez strony zakresem obowiązków do zadań ubezpieczonej miało należeć:

- realizowanie powinności pracownika wynikających z art. 100 i 211 kodeksu pracy;
- nadzór i ochrona mienia w wyznaczonych placówkach handlowych i gastronomicznych;
- nadzór nad personelem sprzątającym stanowiska pracownicze w lokalach użytkowych, budynkach administracyjnych oraz innych powierzchniach komercyjnych;
- ewidencjonowanie i zakup środków czystości do lokali i placówek (zakres czynności pracownika z dnia 6 listopada 2015r., k. 193 a.s.).

W ramach umowy o pracę A. L. nie realizowała jednak żadnych wyodrębnionych czynności, innych niż te, które wynikały z umowy zlecenia zawartej z (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W.. Faktycznie umowa o pracę obejmowała bowiem nadzór nad personelem, którego zadaniem było sprzątanie swoich stanowisk pracy i ochronę mienia, co wchodziło w zakres zadań A. L. jako kierownika zmiany (zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania świadka M. N., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 109 - 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka Ł. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka N. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 - 112 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka J. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 112 - 113 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka B. Z., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 113 - 114 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania M. G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.)

Mimo zawarcia dwóch odrębnych umów ubezpieczona wykonywała wszystkie powyższe obowiązki na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. w W., a podejmowane przez nią działania były realizowane w restauracji (...), znajdującej się w Galerii (...). Ubezpieczona była jednym z trzech kierowników zmiany. Pozostałymi kierownikami były M. N. i B. Z.. Obowiązki wszystkich kierowników zmiany pokrywały się z tym, że kierownicy mieli również zadania zindywidualizowane, im tylko powierzone. Początkowo ubezpieczona, jako jedyna spośród kierowników zmiany, zajmowała się układaniem grafików, później jednak obowiązki w tym zakresie przejęła od niej M. N., a ubezpieczona przekazywała jej informacje o zmianach w grafiku związanych z wnioskiem urlopowym bądź chorobą pracownika. Do głównych obowiązków ubezpieczonej należało, zgodnie z zakresem obowiązków do umowy zlecenia, nadzorowanie osób pracujących w restauracji na danej zmianie – kucharzy, obsługi restauracji oraz pozostałych osób, koordynowanie ich pracy, wydawanie poleceń oraz rozliczanie ich z wykonania oraz z pracy, a także sporządzanie arkuszy kalkulacyjnych do rozliczenia zmiany, używanych następnie do raportowania zestawień miesięcznych i rocznych. Ubezpieczona zajmowała się również zamówieniami składanymi drogą e-mailową, przygotowaniem raportów sprzedażowych, a także dbaniem o sprzęt znajdujący się

w lokalu. Ponadto realizowała czynności z zakresu promocji restauracji, uczestniczyła również w akcji przygotowywania i roznoszenia w okolicach Galerii (...) ulotek promujących nowo otwartą restaurację (zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania świadka M. N., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 109 - 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka Ł. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka N. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 - 112 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka J. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 112 - 113 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka B. Z., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 113 - 114 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania M.

G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., miesięczne zestawienie obrotów, k. 54-58 a.s., korespondencja e-mail, k. 59-70 a.s.).

Ubezpieczona przed zawarciem wskazanych umów rozmawiała z A. G. (1) o możliwości zawarcia umów o pracę w obu spółkach. A. G. (1) obiecała wówczas, że zostanie zawarta umowa o pracę z (...) sp. z o.o. sp. k. w przyszłości tak, aby ubezpieczona nie miała gorszych warunków zatrudnienia niż te, jakie miała u pracodawcy, u którego zrezygnowała z pracy (zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.).

W związku z obietnicą złożoną ubezpieczonej przez A. G. (1), w dniu 17 sierpnia 2016r. A. L. podpisała z (...) sp. z o.o. sp.k. w W. umowę o pracę na czas określony do dnia 31 grudnia 2018r. Zgodnie z ww. umową ubezpieczona miała pracować na stanowisku kierownika zmiany w restauracji, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem w kwocie 2.800,00 zł brutto miesięcznie. Jej zakres obowiązków był tożsamy z tym, który był jej powierzony jako zleceniobiorcy. Jednocześnie umowa zlecenia zawarta ze wskazaną spółką została rozwiązana (umowa o pracę z dnia 17 sierpnia 2016r., k. 20 a.r., zakres czynności na stanowisku kierownik zmiany, k. 24 a.r., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.).

W dniu 17 sierpnia 2016r. A. L. podpisała również aneks do umowy o pracę z (...) sp. z o.o. sp. k. Ustalono w nim zmniejszenie jej wymiaru czasu pracy do 1/2 etatu, z zachowaniem niezmienionych pozostałych warunków umowy o pracę,

w tym wynagrodzenia (aneks do umowy o pracę z dnia 17 sierpnia 2016r., k. 185 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania M. G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.).

Pomimo zmiany podstawy zatrudnienia w (...) sp. z o.o. sp. k. z umowy zlecenia na umowę o pracę oraz zmian w umowie o pracę z (...) sp. z o.o. sp. k., zadania ubezpieczonej oraz organizacja jej pracy w restauracji nie uległy zmianie. Ubezpieczona wykonywała dokładnie takie same czynności na rzecz restauracji, jak w okresie wcześniejszym, pełniąc obowiązki kierownika zmiany zgodnie z zakresem obowiązków, który był tożsamy z zakresem obowiązującym ją przed 17 sierpnia 2016 roku. Pracownicy restauracji ani sama ubezpieczona nie widzieli różnicy pomiędzy czynnościami, jakie realizowała po i przed ww. datą (zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania świadka M. N., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 109 - 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka Ł. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka N. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 - 112 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka J. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 112 - 113 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka B. Z., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 113 - 114 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania M. G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.).

Praca ubezpieczonej zarówno przed 17 sierpnia 2016r., jak i po tej dacie, była nadzorowana przez A. G. (1), która była menadżerem restauracji. A. G. (1) kontrolowała pracę wszystkich pracowników, w tym kierowników zmiany. A. L. wyznaczała zadania i wydawała polecenia, ustalała z nią kolejność czynności, jakie miała wykonywać, a czasami omawiała z nią plany rozwoju restauracji. Praca w restauracji odbywała się w systemie zmianowym od 7:00 do 15:00 oraz od 15:00 do 23:00. Na każdej zmianie musiał być obecny kierownik. Ubezpieczona miała stosunkowo elastyczne godziny pracy, gdyż kierownicy zmian ustalali grafiki między sobą w zależności od ich dyspozycyjności, jednakże każdego dnia pracowała przez co najmniej 8 godzin dziennie. Zdarzało się, że przychodziła do pracy przed swoją zmianą lub że kończyła pracę później, a także, że była w pracy na zmianie z innym kierownikiem, z którym dzieliła się obowiązkami. Kierownicy przekazywali A. G. (1) zestawienie godzin przepracowanych przez wszystkich pracowników

restauracji (zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania świadka M. N., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 109 - 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka Ł. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka N. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 111 - 112 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka J. S., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 112 - 113 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka B. Z., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 113 - 114 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania M. G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., listy obecności, k. 33-40 i 42-53 a.r.).

Za wykonaną pracę ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie zgodnie z umową o pracę z dnia 17 sierpnia 2016r. (potwierdzenia przelewów, k. 31-32 a.r., szczegółowe listy płac, k. 144-173 a.s.).

Podczas wizyty w poradni ginekologicznej w dniu 29 sierpnia 2016r. A. L. dowiedziała się, że jest w ciąży. Początkowo kontynuowała pracę, jednakże ze względu na powikłania związane z ciążą oraz z uwagi na przebyte w poprzednich latach schorzenia natury ginekologicznej, od dnia 20 września 2016r. stała się niezdolna do pracy (karta ciąży, k. 31-33 a.s., dokumentacja medyczna, k. 44 a.s. oraz k. 88-90 a.r., k. 94-105 a.s., zeznania A. L., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 115 - 117 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.). W okresie niezdolności ubezpieczonej

do pracy nikt w jej zastępstwie nie został zatrudniony. Jej obowiązki przejęli inni kierownicy zmiany oraz sama A. G. (1) (zeznania świadka A. G. (1), protokół skrócony rozprawy z dnia 24 kwietnia 2017r., k. 73 - 74 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 76 a.s., zeznania świadka M. N., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 109 - 111 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania świadka B. Z., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 113 - 114 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s., zeznania M. G., protokół skrócony rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k. 117 - 118 a.s., nagranie rozprawy – płyta CD, k. 119 a.s.).

Pismem z dnia 4 listopada 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział

w W. zawiadomił A. L. oraz (...) sp. z o.o. sp. k. o wszczęciu postępowania w sprawie podlegania przez A. L. ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy o pracę w ww. spółce. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydał w dniu 30 listopada 2016r. decyzję nr (...), w której stwierdził, że A. L. jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. sp. k. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 17 sierpnia 2016r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w jego ocenie zgłoszenie do ubezpieczeń z tytułu umowy o pracę było kontynuacją poprzedzającej umowy zlecenia nie stanowiącej tytułu do ubezpieczeń społecznych (decyzja ZUS z 30 listopada 2016r., k. 3-4 a.r., zawiadomienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, k. 9-10 a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów, a ponadto w oparciu o zeznania świadków: M. N., Ł. L., N. S., J. S., A. G. (1) oraz B. Z., które ocenił jako wiarygodne. Wymienieni świadkowie pracowali z A. L. w tym samym miejscu pracy, byli naoczniymi świadkami wykonywania przez nią czynności zarówno przed dniem 17 sierpnia 2016r., jak i po tej dacie. Zeznania świadków we wskazanym zakresie były zbieżne. Świadkowie wskazywali na te same okoliczności, podobnie przedstawiali również specyfikę struktury zatrudnienia pracowników w restauracji (...), a także podział oraz zakres obowiązków poszczególnych osób. Za szczególnie istotne z uwagi na okoliczności sporne w sprawie Sąd uznał zeznania M. N. oraz B. Z., które pracowały na takim samym stanowisku jak ubezpieczona, miały z nią częsty i bezpośredni kontakt w związku z ustalaniem wspólnego grafiku i koniecznością obsadzenia konkretnej zmiany przez co najmniej jednego kierownika. Z tych samych powodów kluczowe dla ustalenia charakteru zatrudnienia ubezpieczonej, zakresu jej obowiązków i przyczyn zmiany rodzaju łączącej strony umowy były zeznania A. G. (1), menadżera restauracji (...) i osoby decyzyjnej w sprawach organizacyjnych punktu gastronomicznego, w którym A. L. pracowała. A. G. (1), tak samo jak pozostali świadkowie, opisała rodzaj pracy wykonywanej przez ubezpieczoną oraz organizację pracy. Sąd wobec tego, nie miał

podstaw, aby zeznaniom tego świadka, a także pozostałych, odmówić wiarygodności. Biorąc pod uwagę, że były one spójne, w pełnym zakresie zostały ocenione jako wiarygodne.

Sąd dał wiarę również zeznaniom stron. To co zeznała ubezpieczona A. L. odnośnie wykonywania pracy, jej stanu zdrowia po dniu 17 sierpnia 2016r. oraz jego wpływu na zdolność do pracy w odwołującej się spółce, znajdowało oparcie w zeznaniach świadków, dokumentacji medycznej oraz w dokumentach zgromadzonych w aktach osobowych, których kopię przedstawiła spółka (...). Jako spójne z zeznaniami świadków i ubezpieczonej oraz z dokumentami Sąd ocenił również zeznania prezesa zarządu (...) spółki z o.o. M. G. i dał im wiarę. M. G. oprócz tego, że przedstawił takie same okoliczności jak świadkowie i A. L., to również – jako osoba decyzyjna i pomysłodawca - opisał swój pomysł na prowadzenie biznesu gastronomicznego, w ramach którego powstało kilka spółek, w tym odwołująca się spółka. Scharakteryzował również relacje pomiędzy spółkami, w tym między (...) sp. z o.o. sp. k. a (...) sp. z o.o. sp. k., a także zasady zatrudnienia osób wykonujących prace w restauracji i powody przyjęcia takich właśnie zasad. Sąd także i w tym zakresie nie miał podstaw, aby zeznania M. G. ocenić jako niewiarygodne, tym bardziej, że były one spójne z zeznaniami A. G. (1).

Dowody z dokumentów, na podstawie których Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego, obejmowały m.in. dokumentację medyczną ubezpieczonej obrazującą jej stan zdrowia po dniu 17 sierpnia 2016r., dokumenty dotyczące zatrudnienia w spółkach: (...) sp. z o.o. sp. k. i w (...) sp. z o.o. sp. k., odnoszące się do posiadanego przez ubezpieczoną doświadczenia zawodowego, a także dokumenty zgromadzone przez organ rentowy. Zostały one ocenione jako wiarygodne z uwagi na ich treść korespondującą z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. L. oraz (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 30 listopada 2016r., nr (...), było zasadne i podlegało uwzględnieniu.

W rozpatrywanej spór koncentrował się wokół tego, czy zgodnie ze stanowiskiem Zakładu, ubezpieczona oraz (...) sp. z o.o. sp. k. zawarły umowę o pracę o charakterze pozornym, jedynie w celu uzyskania przez ubezpieczoną świadczeń pieniężnych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czy też faktycznie ją realizowały, co wiąże się nierozzerwanie z podleganiem ubezpieczeniom.

Rozstrzygnięcie powyższej kwestii wymagało nie tylko dokonania szczegółowych ustaleń faktycznych, ale również wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 1442 ze zm.). Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. W myśl art. 13 pkt 1 ustawy następuje to od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania. O tym jednak, czy dany stosunek prawny łączący dwa podmioty może być uznany za stosunek pracy, rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Stosownie do treści definicji zawartej w art. 2 k.p. pracownikiem jest osoba zatrudniona między innymi na podstawie umowy o pracę. Użyty w powyższym przepisie zwrot „zatrudniona” oznacza istnienie między pracownikiem a pracodawcą szczególnej więzi prawnej o charakterze zobowiązaniowym, tj. stosunku pracy. Istotą tegoż stosunku jest – w świetle art. 22 § 1 k.p. – uzewnętrznienie woli umawiających się stron, z których jedna deklaruje chęć wykonywania pracy określonego rodzaju w warunkach podporządkowania pracodawcy, natomiast druga – stworzenia stanowiska pracy i zapewnienia świadczenia pracy za wynagrodzeniem. Celem i zamiarem stron umowy o pracę winna być każdorazowo faktyczna realizacja treści stosunku pracy, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika, zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego za pracę.

Dla stwierdzenia, czy zaistniały podstawy do objęcia wnioskodawcy ubezpieczeniem społecznym, w świetle powołanych przepisów, wymagane jest ustalenie, czy zatrudnienie miało charakter rzeczywisty i polegało na wykonywaniu pracy określonego rodzaju,

na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, czyli w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p. Umowa o pracę, która nie wiąże się z wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia, nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 16 marca 1999r., II UKN 512/98; z 28 lutego 2001r., II UKN 244/00).

Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art. 22 § 1 k.p.). W ujęciu art. 22 § 1 k.p. stosunek pracy to relacja prawna łącząca pracodawcę i pracownika, na której treść składają się wzajemne prawa i obowiązki. Zgodnie z treścią powołanego przepisu zasadniczym elementem konstrukcyjnym stosunku pracy jest zobowiązanie pracownika do wykonywania pracy pod kierownictwem pracodawcy w czasie i miejscu przez niego wyznaczonym za wynagrodzeniem. Swoistość stosunku pracy wyraża się w jego cechach, które odróżniają go od stosunków cywilnoprawnych, a także zwyczajowej, okazjonalnej pomocy członków najbliższej rodziny świadczonej na rzecz określonego przedsiębiorcy, w ramach których świadczona jest praca. Do tych właściwości stosunku pracy należą: dobrowolność zobowiązania, zarobkowy charakter stosunku pracy, osobisty charakter świadczenia pracy oraz podporządkowanie pracownika co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy, wyrażające się również w możliwości wydawania pracownikowi poleceń dotyczących pracy.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zajął stanowisko, że A. L. nie wykonywała pracy na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k., a prawdziwym motywem jej zatrudnienia nie było świadczenie pracy na rzecz pracodawcy za wynagrodzeniem, lecz wyłącznie uzyskanie świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa. W ocenie organu rentowego okoliczności te uzasadniały stwierdzenie, że sporna umowa o pracę zawarta między stronami była kontynuacją poprzedzającej ją umowy zlecenia i stanowiła w związku z tym umowę pozorną w myśl art. 83 k.c., nie dającą tytułu do ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Pozorność umowy wyraża się w braku zamiaru wywołania skutków prawnych przy jednoczesnym zamiarze stworzenia okoliczności mających na celu zmylenie osób trzecich. Istotne znaczenie ma tu niezgodność między pierwotnym aktem woli, a jego uzewnętrznieniem. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa rozróżnia się dwie podstawowe postacie pozorności:

1) pozorność czysta, zwana też bezwzględna lub absolutną, kiedy to strony, dokonując czynności prawnej, nie mają zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych.

W ich sferze prawnej nic się nie zmienia, a jedynym celem ich zachowania jest stworzenie u innych przeświadczenia, że czynność prawna, w takiej postaci jak ujawniona, została w rzeczywistości dokonana. Jak to wyjaśnia Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 czerwca 1986r. (I CR 45/86, LEX nr 8766): „Czynność prawna pozorna, wyrażająca oświadczenie woli pozorne, nie ukrywająca innej czynności prawnej, nie wywołuje między stronami skutków prawnych, gdyż jest nieważna

w świetle art. 83 § 1 k.c. Pozorność jest zatem wadą oświadczenia woli polegającą na niezgodności między aktem woli a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony zgodne są co do tego, aby wspomniane oświadczenie nie wywołało skutków prawnych. Oświadczenie woli stron nie może wtedy wywoływać skutków prawnych odpowiadających jego treści, ponieważ same strony tego nie chcą” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2007r., I CSK 70/07, LEX nr 287785; tak również wyrok Sąd Najwyższego z dnia 26 lipca 2012r., I UK 27/12, LEX nr 1218584);

2) pozorność kwalifikowana, względna, zwana też relatywną, kiedy strony zawierają czynność prawną pozorną tzw. symulowaną dla ukrycia innej, rzeczywistej przez te strony zamierzonej i dokonanej (czynność ukryta tzw. dysymulowana). Rzeczywistym zamiarem stron jest wywołanie innych skutków prawnych niż wynikałoby to z treści ujawnionych oświadczeń. Jest to najczęściej występujący

w praktyce przypadek pozorności. Strony posługują się czynnością prawną ujawnioną dla ukrycia swoich rzeczywistych zamiarów. „Strony udają więc, że dokonują jakiejś czynności prawnej, a pozorność ma miejsce wtedy, gdy pod pozorowaną czynnością prawną nic się nie kryje, jak i wtedy, gdy czynność pozorna ma na celu ukrycie innej rzeczywistej i zamierzonej czynności prawnej” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002r., V CKN 1547/00, LEX nr 56054). Rozwiązaniem z punktu widzenia ważności złożonych oświadczeń w wyżej wymienionej sytuacji zajmuje się art. 83 § 1 k.c. zdanie drugie.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, formułowany w oparciu o treść cytowanego art. 83 k.c., zgodnie z którym zamiar podlegania ubezpieczeniom społecznym, bez rzeczywistego wykonywania umowy o pracę, świadczy o fikcyjności zgłoszenia

do pracowniczego ubezpieczenia społecznego. W sytuacji, w której stronom umowy o pracę przyświeca jedynie intencja włączenia do ubezpieczenia społecznego (i uzyskanie świadczeń płynących z tego ubezpieczenia) pod pozorem zatrudnienia, bez jego rzeczywistego wykonywania (art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.), zawarcie umowy o pracę nie może rodzić skutków prawnych i stanowić podstawy do uznania, że osoba, która zawarła taką umowę podlega ubezpieczeniu społecznemu pracowników (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 11 lutego 2014r., III AUa 929/13). Jednocześnie a contrario do powyższego przyjmuje się, że nie można stwierdzić pozorności oświadczeń woli stron o zawarciu umowy

o pracę, w sytuacji, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca pracę tę przyjmował (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 12 maja 2011r., II UK 20/11; z 19 października 2007r., II UK 56/07; z 14 marca 2001r., II UKN 258/00).

Mając na względzie treść cytowanych wyżej przepisów oraz ugruntowane poglądy orzecznictwa i doktryny Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe i na podstawie jego wyników ustalił, że stanowisko wyrażone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w przedmiocie niepodlegania przez A. L. ubezpieczeniom społecznym jest niezasadne. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem bezsprzecznie, że A. L. faktycznie realizowała umowę o pracę zawartą w dniu 17 sierpnia 2016r. z (...) sp. z o.o. sp.k. Potwierdziły to nie tylko dokumenty, ale również zeznania świadków, a także zeznania stron - A. L. i M. G..

Jak wynika z przedłożonej do akt sprawy dokumentacji osobowej A. L., ubezpieczona rozpoczęła pracę w restauracji (...) znajdującej się w Galerii (...) przy ul. (...) w W. w dacie jej otwarcia, tj. od dnia 6 listopada 2015r. na podstawie umowy zlecenia. Zleceniodawca powierzył ubezpieczonej wykonywanie pracy kierownika zmiany, obejmującej zarządzanie pracą personelu punktu gastronomicznego. Zakres obowiązków ubezpieczonej po zawarciu umowy o pracę nie uległ żadnej zmianie w porównaniu do zakresu obowiązków, jaki obowiązywał ubezpieczoną podczas zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia. Ubezpieczona po dniu 17 sierpnia 2016r. w dalszym ciągu była odpowiedzialna za koordynację i kontrolę pracy osób zatrudnionych w restauracji (...), a także za wykonywanie czynności administracyjno-organizacyjnych związanych z działaniem restauracji, takich jak składanie i odbiór zamówień produktów, tworzenie grafików, nadzorowanie pracy na zmianach, wsparcie pracy innych zatrudnionych w restauracji osób czy też prowadzenie działań marketingowych. Powyższe znajduje potwierdzenie przede wszystkim w zeznaniach kilku świadków będących pracownikami restauracji (...). Wskazane osoby w sposób spójny i jednoznaczny potwierdziły po pierwsze, że ubezpieczona pracowała w restauracji od daty jej otwarcia do czasu, gdy stała się niezdolna do pracy, a po drugie, że zakres czynności A. L. w całym okresie pracy nie uległ zmianie, gdyż ubezpieczona przez cały czas wykonywała takie same obowiązki, a ponadto od strony organizacyjnej, jej zatrudnienie wyglądało tak samo. Ubezpieczona przez cały czas świadczenia pracy musiała realizować ustalony przez pracodawcę zakres obowiązków, robiła to przy tym w miejscu wskazanym przez pracodawcę oraz w czasie przez niego wyznaczanym z pewną dowolnością, która dotyczyła możliwości zamiany przez kierowników, za aprobatą i wiedzą A. G. (1). Ponadto, świadkowie potwierdzili, że A. L. wykonując powierzone jej zadania była podporządkowana pracodawcy, który za pośrednictwem menadżera restauracji A. G. (1), nadzorował to co działo się w restauracji, w tym pracę kierowników zmian. Dodatkowo w całym okresie zatrudnienia A. L. niezmiennie musiała wypracować ilość godzin pracy odpowiadającą etatowi pracownika.

Biorąc pod uwagę poczynione na podstawie zeznań świadków ustalenia faktyczne Sąd ocenił, że argumentacja Zakładu, podniesiona w uzasadnieniu skarżonej decyzji, odnośnie braku dowodów na wykonywanie pracy przez

ubezpieczoną na stanowisku kierownika zmiany, nie mogła zostać podzielona. Sąd tak samo nie uwzględnił jako istotnego w sprawie argumentu organu rentowego, że w zastępstwie za ubezpieczoną nie została zatrudniona żadna osoba. Prawdą jest jak wskazał organ rentowy, że w okresie, kiedy ubezpieczona była niezdolna do pracy, w restauracji na jej miejsce nie przyjęto innej osoby. W sytuacji jednak, kiedy z przesłuchania sześciu osób pracujących w tej restauracji wynika, że A. L. od otwarcia restauracji do czasu pogorszenia stanu zdrowia w związku z ciążą pracowała jako kierownik zmiany, wskazany argument – zdaniem Sądu – traci na znaczeniu.

Jeśli chodzi zaś o okoliczność, że w okresie wcześniejszym ubezpieczona miała zawartą umowę o pracę z (...) sp. z o.o. sp. k. oraz umowę zlecenia z (...) sp. z o.o. sp. k. i sporna umowa o pracę stanowiła kontynuację umowy zlecenia, to Sąd wskazuje, że wymienione okoliczności nie mogły stać na przeszkodzie objęciu ubezpieczonej ubezpieczeniem społecznym od dnia 17 sierpnia 2016r. z tytułu zawarcia umowy o pracę. Okoliczność ta nie miała, zdaniem Sądu, znaczenia dla oceny skutków łączącej strony umowy o pracę w sferze ubezpieczeniowej, choćby z tego powodu, że nie ma podstaw, aby przyjąć, że podmiot, który zatrudnia osobę na podstawie umowy zlecenia nie ma możliwości późniejszego powierzenia jej pracy na podstawie umowy o pracę. Niezależnie od tego, Sąd przyjął, że zgromadzone w sprawie dowody potwierdziły, że wykonywanie przez ubezpieczoną powierzonych jej obowiązków odbywało się w ramach stosunku pracy w myśl art. 22 § 1 k.p. Taka sytuacja miała miejsce zarówno wtedy, kiedy ubezpieczona miała formalnie zawartą umowę zlecenia, jak i wówczas, gdy doszło do zawarcia umowy o pracę. Ubezpieczona w całym okresie pracy w restauracji, bez względu na podstawę zatrudnienia, wykonywała swoje zadania zgodnie z powierzonym jej zakresem obowiązków w sposób podporządkowany i zorganizowany przez pracodawcę. Osobą odpowiedzialną za nadzór nad realizacją zadań przez ubezpieczoną była A. G. (1), menadżer restauracji (...), która wydawała jej polecenia i kontrolowała ich wykonanie oraz czas pracy ubezpieczonej. Ubezpieczona była więc podporządkowana pracodawcy, a okoliczności te wynikały z zeznań świadków, którzy szczegółowo przedstawili specyfikę zatrudnienia w odwołującej się spółce. Dodatkowo, świadkowie potwierdzili, że pracujących w restauracji obowiązywały grafiki. Była w nich umieszczana również A. L., która musiała wypracować czas pracy odpowiadający jednemu etatowi. Mogła zamieniać się na zmiany z koleżankami, które również były kierownikami zmiany, ale odbywało się to z zachowaniem zasad ustalonych przez A. G. (1) m.in. takiej, że na każdej zmianie musiał być kierownik zmiany. Ponadto, A. G. (1) jako przełożona była informowana o zamianach pomiędzy kierownikami. Wobec tego, nie można było przyjąć, aby A. L. w którymkolwiek okresie swej pracy, miała dowolność odnośnie sposobu wykonywania pracy, miejsca pracy czy wreszcie czasu pracy. Powyższe, zdaniem Sądu, świadczy o tym, że A. L. - z uwagi na nadzór jaki był nad nią sprawowany oraz wyznaczany jej czas pracy - zarówno w okresie trwania umowy cywilnoprawnej, jak i umowy o pracę, świadczyła pracę w ramach stosunku pracy.

Sąd analizując wskazane kwestie, szerzej niż organ rentowy badał zatrudnienie A. L. u obu pracodawców w spornym okresie. Organ rentowy w toku postępowania wyjaśniającego i w zaskarżonej decyzji jedynie odnotował fakt, że ubezpieczona miała zawarte dwie umowy o pracę, przy czym tą, która łączyła ją z (...) sp. z o.o. sp. k., Zakład się nie zajmował. Nie dokonywał jej analizy najprawdopodobniej z uwagi na brak wątpliwości. Sąd natomiast zbadał sprawę w szerszym aspekcie, ponieważ z zeznań świadków oraz stron wynikało, że A. L. – zresztą tak samo jak większość lub nawet wszyscy pracujący w restauracji – miała dwie umowy, które realizowała w tym samym miejscu – w restauracji (...). W związku z tym powstała wątpliwość co do tego, dlaczego były zawierane dwie umowy przez dwa różne podmioty i czy ubezpieczona realizowała faktycznie dwie umowy o pracę.

Z dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że M. G. i jego małżonka, którzy zamierzali otworzyć restaurację i stworzyć w przyszłości sieć takich restauracji, stworzyli dwie spółki. Opracowali przy tym model zatrudnienia. Postanowili i zresztą faktycznie realizowali zatrudnianie osób wykonujących prace w restauracji na podstawie dwóch różnych umów – zlecenia i o pracę - zawieranych z dwoma różnymi spółkami. Obie umowy były jednak realizowane w tym samym miejscu, w taki sam sposób i w tym samym czasie (z zeznań świadków i stron wynika, że nie było możliwości odróżnienia, kiedy realizowana jest umowa o pracę, a kiedy umowa zlecenia). Przy tym obowiązki, jakie osoby zatrudnione realizowały, to były przede wszystkim te, które wynikały z umów zlecenia. Umowy o pracę – tak było też w przypadku ubezpieczonej – zostały podpisane na zadania wiążące się z utrzymaniem porządku w miejscu pracy czy ochroną mienia restauracji, przy użyciu którego praca była realizowana i tak naprawdę obejmowały wykonywanie

tych zadań, które wchodziły w zakres zlecenia. Ubezpieczona prowadząc rozmowy w sprawie zatrudnienia chciała mieć od razu dwie umowy o pracę, chodziło jej bowiem o to, aby pracodawca od całości wynagrodzenia odprowadzał składki. Inni pracownicy, a przynajmniej ci, którzy złożyli zeznania w charakterze świadków, nie bardzo orientowali się w swojej sytuacji, nie do końca mieli świadomość, kto ich zatrudnia i jakie umowy podpisali oraz kto płaci im wynagrodzenie.

W świetle powyższego wątpliwości - istotne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy - budził ten model zatrudnienia pracowników, jaki został przyjęty przez M. G., a tym samym również to, w jaki sposób A. L. po 17 sierpnia 2016r. mogła realizować dwie umowy o pracę na rzecz dwóch pracodawców – jedną w pełnym wymiarze czasu pracy, drugą zaś w wymiarze 1/2 etatu. Analizując wskazane wątpliwości Sąd przyjął, że opisany model miał na celu obejście przepisów prawa ubezpieczeń społecznych, zmierzające do odprowadzania przez spółki utworzone przez M. G. niższych składek z tytułu zatrudnienia pracowników. Spółki rozdzielały bowiem pomiędzy siebie wynagrodzenie za pracę, która w istocie była tożsama i świadczona na rzecz jednego podmiotu. W związku z tym od części wynagrodzenia wypłacanego w oparciu o umowy o pracę odprowadzano składki, zaś od wynagrodzenia wypłacanego z umów zlecenia nie.

Wskazana okoliczność nie pozostawała bez znaczenia dla sytuacji ubezpieczonej, która podejmując pracę w restauracji (...) na stanowisku kierownika zmiany na podstawie umowy zlecenia zawartej w dniu 5 listopada 2015r. zawarła jednocześnie umowę o pracę ze spółką (...). W oparciu o tę drugą umowę ubezpieczona miała wykonywać pracę na stanowisku kierownika operacyjnego, w ramach której miała sprawować nadzór i ochronę mienia w wyznaczonych placówkach handlowych i gastronomicznych oraz nadzór nad personelem sprzątającym stanowiska pracownicze w lokalach użytkowych. W istocie ubezpieczona nie realizowała jednak takich zadań. Zajmowała się nadzorem i ochroną mienia, ale były to zadania powierzone jej jako kierownikowi zmiany w oparciu o umowę zawartą z (...) sp. z o.o. sp. k., a potem na podstawie umowy o pracę zawartej z tą spółką. Zdaniem Sądu, wątpliwości budzi więc zgodność z prawem umowy o pracę zawartej z (...) sp. z o.o. sp.k.

Dokumenty przedstawione przez strony odwołujące się wskazują, że ubezpieczona formalnie podlegała dwóm osobnym stosunkom prawnym, w rzeczywistości jednak zobowiązania wynikające z tych stosunków ubezpieczona wykonywała w całości w ramach stosunku pracy łączącego ją ze spółką (...). Wynika to przede wszystkim z faktu, że ubezpieczona od dnia 5 listopada 2016r. musiałaby świadczyć w ciągu dnia pracę w łącznym wymiarze dwóch etatów, a więc w wymiarze 8 godzin na rzecz spółki (...) oraz osobno w wymiarze 8 godzin na rzecz spółki (...). Odpowiednio, od dnia 17 sierpnia 2016r., po zmianie czasu pracy w (...) sp. z o.o. sp.k., podlegając formalnie dwóm umowom o pracę zawartym z ww. podmiotami, ubezpieczona byłaby zmuszona do wykonywania pracy przez 8 godzin dziennie na rzecz odwołującego się pracodawcy oraz w wymiarze 4 godzin na rzecz spółki (...). Taka sytuacja nie miała jednak miejsca, co, po pierwsze, sama ubezpieczona w toku postępowania przyznała, a po drugie, wynika wprost z zakresu obowiązków, które ubezpieczonej zostały powierzone. Zakres obowiązków kierownika operacyjnego jaki ubezpieczona miała wykonywać w związku z zatrudnieniem w spółce (...) był niewielki i sprowadzał się do kilku technicznych czynności i jak potwierdzili zeznający w sprawie świadkowie, były one wykonywane przez ubezpieczoną w ramach zatrudnienia w spółce (...). Ponadto żaden ze świadków, a także A. L., nie wskazywali, aby ubezpieczona przez cały okres świadczenia pracy na rzecz spółki (...), pomijając sytuacje wyjątkowe, wykonywała jakiegokolwiek dodatkowe czynności ponad to, co wynikało z jej obowiązków oraz w czasie przekraczającym jej zwykły, ośmiogodzinny czas pracy. Przeciwnie, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wyraźnie wskazuje, że ubezpieczona w trakcie całego swojego zatrudnienia w (...), niezależnie od podstawy prawnej tego zatrudnienia, wykonywała takie same obowiązki, w tym samym wymiarze czasu pracy oraz za zbliżonym wynagrodzeniem, znajdując się pod niezmiennym nadzorem A. G. (1) - menadżera restauracji, a także osoby reprezentującej pracodawcę.

Działania M. G., który wobec A. L. i innych osób zatrudnionych, zastosował opisany model zatrudnienia, który w ocenie Sądu nie odpowiada prawu, nie powodują jednak nieważności umowy o pracę zawartej z odwołującą się spółką. Ta umowa, jak zostało wskazane, była realizowana, do tego przez cały czas w warunkach, jakie określa art. 22 k.p., a więc jako umowa o pracę. Jeśli można byłoby mówić o nieważności którejkolwiek umowy, to zdaniem Sądu tej zawartej z (...) sp. z o.o. sp. k., którą Sąd badał wobec tego, że ma ona ścisły związek z umową zakwestionowaną przez ZUS.

Na zakończenie należy wskazać, że nie mogło mieć miejsca wyłączenie z ubezpieczeń A. L. z powodu tego, że spółki, z którymi zawarła umowy, poprzez osobę M. G., opracowały model zatrudnienia mający ograniczyć wysokość odprowadzanych składek. Ubezpieczona od początku jasno wskazywała, że chciała, aby od całego wynagrodzenia, jakie dostaje były odprowadzane składki, ale zaproponowano jej inny model zatrudnienia. Dopiero po pewnym czasie, być może w związku z ciężką sytuacją A. L. uregulowano tak, by całość jej płacy była oskładkowana. To zdaniem Sądu jest zgodne z obowiązującymi przepisami z uwagi na charakter prac ubezpieczonej. Jedyne wątpliwości, o których była mowa, budzi zawarcie po 17 sierpnia 2016r. dwóch umów o pracę. Sąd jednak tę kwestię już omówił i w wyniku dokonanych ustaleń i przeprowadzonej oceny przyjął, że umowa sporna, której dotyczy zaskarżona decyzja, nie jest nieważna.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że odwołania są zasadne.

A. L. realizowała umowę o pracę z dnia 17 sierpnia 2016r. w sposób rzeczywisty, a nie pozorny, a praca ta w całości odbywała się na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. Z tych też względów zakwestionowana przez strony odwołujące decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. podlegała korekcie poprzez stwierdzenie, że A. L. podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od dnia 17 sierpnia 2016r. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. sp.k. Wobec tego orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

(...)